Слово о полку Ігоревім» – шедевр давньоруської літератури. Твір 9 клас

«Слово о полку Ігоревім» – найвидатніший твір давньої літератури, який разюче відрізняється від пам'яток духовного письменства: на автора «Слова» вплинули твори світської літератури. Також відрізняється «Слово» і від літописів. Дехто з літературознавців та істориків вважає, що велике значення при створенні образного ряду цього твору мав вплив дохристиянських традиційних вірувань.

Цікаво, що «Слово о полку Ігоревім» оповідає про невдалий, навіть трагічний похід. Загрозливі віщування супроводжують приготування до походу: «Сонце йому тьмою путь заступало; ніч, стогнучи, йому грозою птиць збудила», «Уже бо біди його птаство по дубах пильнує, вовки жах наводять по яругах, орли клектом на кості звірів зовуть» . Проте похід Ігоря триває. Перша битва була вдалою: військо Ігоря здобуло перемогу. Автор «Слова» добре пам'ятає про «віки Трояна», «літа Ярослава», «походи Олегові». І тим гірше йому було описувати жорстоку поразку русичів: «Никне трава жалощами, а дерево з тугою к землі приклонилось».

Князівський розбрат став однією з причин поразки. Золоте слово сказав Святослав, який побачив віщий сон. Він звернувся до кожного князя особисто, нагадавши про колишні славні перемоги. Княгиня Ярославна, яка є у творі втіленням жіночності, плаче за своїм чоловіком, і плач її нагадує молитву. Ця частина «Слова» викликала чи не найбільшу увагу з боку перекладачів, поетів, художників. Княгиня звертається до стихійних сил природи, вимолюючи повернення Ігоря. Пронизливі й тоскні інтонації цього плачу-співу: «Прилелій, господине, мою ладу мені, щоб я не слала йому сліз на море рано» .

Ігоря підтримують природні сили. Він, ніби казковий герой, удається до втечі, під час якої змінює своє єство: то він вовк, то орел. Князю вдається повернутися додому. Його радо зустрічають люди й навіть сама природа: «Землі раді, городи веселі» . Будуть ще битви, де русичі неодмінно переможуть.

«Слово о полку Ігоревім» для свого часу було не лише доречним, але й конче необхідним твором. Лише в часи порозуміння наші давні предки високо підносили прапор державності. Автор «Слова» закликає князів до єдності в боротьбі проти загарбників-половців. Патріотизм та неабиякі літературні здібності – ось дві основні риси, які дуже точно характеризують невідомого автора «Слова» . За думкою дослідників, написав «Слово» хтось із дружинників, тобто представник близького оточення князя. І зробив він це досить швидко після битви – бойовий настрій автора ще не згас. Не виключено, що творець «Слова» був обізнаний не лише з літописами, а й зі світською літературою, можливо, давньогрецькою або візантійською. Але точно можна сказати, що автор «Слова о полку Ігоревім» мав досить віддалене відношення до церкви. Адже вся будова твору є суто язичницькою. Таким чином, «Слово о полку Ігоревім» можна вважати пам'яткою, яка живо нагадує про прадавню, дохристиянську Русь.

«Слово о полку Ігоревім» є літературною пам'яткою світового значення. Вивченню цього твору присвячено чимало дослідницьких робіт на різних мовах світу. Більш як вісім століть існує «Слово», нагадуючи всім про часи, коли нашу землю топтали ворожі орди й коли опір нерідко нагадував самогубство.

Наш обов'язок пам'ятати уроки сивої давнини, щоб бути достойними княжої слави,

уникнувши прикрих і трагічних помилок предків.